

FIȘA DISCIPLINEI

Psihologie judiciară

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Departamentul de Psihologie Aplicată
1.4. Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Psihopedagogie specială – în limba maghiară Psihopedagogie specială /Cod calificare: L060070020
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Psihologie judiciară				Codul disciplinei		PLX 00052			
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. Dr. Rusu Dan Octavian								
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. Dr. Rusu Dan Octavian								
2.4. Anul de studiu		3	2.5. Semestrul		5	2.6. Tipul de evaluare		C	2.7. Regimul disciplinei		DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					19 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					7
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					6
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					2
Tutoriat (consiliere profesională)					1
Examinări					2
Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				19	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	-

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	(Cfct1) Operarea cu concepte fundamentale ale psihologiei judiciare în vederea identificării nevoilor și stabilirii obiectivelor în cadrul evaluărilor medico-legale și al expertizelor psihologice, sub supervizare. (Cfct3) Evaluarea critică a situațiilor din context judiciar și a soluțiilor posibile în cadrul demersului psihologic, prin implementarea evaluărilor psihologice și intervențiilor adecvate contextului medico-legal, sub supervizare. (Cfct4) Evaluarea psihologică în context judiciar la nivel individual, prin evaluarea caracteristicilor psihologice ale victimelor, martorilor și infractorilor, sub supervizare.
Competențe transversale	(CF1) Aplicarea principiilor etice și deontologice în practica psihologiei judiciare, cu accent pe confidențialitate și imparțialitate (CF2) Comunicare profesională în context judiciar cu clienți, autorități și alte părți implicate (CF7) Respectarea reglementărilor legale și a procedurilor specifice sistemului judiciar (CF9) Cooperare în echipe interdisciplinare (medici legisti, avocați, judecători, asistenți sociali)

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul/Absolventul: • explică principiile și teoriile comportamentului penal relevante pentru practica de specialitate • identifică principalele concepte și metodologii din psihologia juridică (evaluare a discernământului, competență de a fi judecat, evaluare a riscului de violență) • descrie procedurile de evaluare psihologică în contexte medico-legale diverse (civil, penal, custodie) • cunoaște specificul psihologic al victimelor, martorilor oculari și infractorilor • explică reglementările legale și standardele etice care guvernează practica psihologiei judiciare
Aptitudini	Studentul/Absolventul: • aplică protocoale de evaluare psihologică adaptate contextului judiciar și medico-legal • elaborează rapoarte de expertiză psihologică conform cerințelor sistemului judiciar • analizează critic validitatea și fiabilitatea instrumentelor de evaluare utilizate în psihologia judiciară • diferențiază între tipuri de simulare și disimulare și aplică metode adecvate de detectare • integrează cunoștințe din psihologie, drept și criminologie în evaluările judiciare, sub supervizare
Responsabilități și autonomie	Studentul/Absolventul: • acționează cu integritate, imparțialitate și obiectivitate în evaluările psihologice judiciare • respectă confidențialitatea și limitele rolului profesional în context judiciar • demonstrează capacitate de apărare a concluziilor profesionale în fața contestărilor • recunoaște propriile limite de competență și solicită consultanță când este necesar • manifestă sensibilitate etică în lucrul cu populații vulnerabile (victime, copii, persoane cu tulburări psihice)

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune să servească drept resursă pentru studenții de la licența în educație specială, pentru a dobândi o înțelegere mai profundă a modului în care expertiza psihopedagogică poate fi aplicată în lucrul cu copii și tineri cu nevoi speciale sau dificultăți de învățare. În esență, cursul examinează rolul specialistului în psihopedagogie în sprijinirea proceselor educaționale și de dezvoltare, adaptate nevoilor individuale ale elevilor cu cerințe speciale, punând accent pe strategii de intervenție, evaluare și consiliere adecvate contextului școlar și familial.
--	--

7.2 Obiectivele specifice	Definirea domeniilor de calificare, competență și expertiză pentru psihologii clinicieni experți. Analiza critică a aspectelor etice și a modului în care ar trebui să decurgă certificarea și licențierea psihologilor experți în domeniul judiciar și medico-legal. Sinteza problemelor de bază cu care se confruntă psihologul: angajamentul față de internarea și eliberarea din instituțiile de sănătate mintală, apărarea pe motiv de nesănătate mintală („insanity defense”), competența de a fi judecat și de a judeca, selecția juriului și evaluarea mărturiei martorului. Evaluarea și analiza critică a metodologiei și aplicării profilurilor criminale. Înțelegerea și evaluarea litigiilor legate de custodie, în special în aplicarea legii ce prevede „interesul superior al copilului”. Compararea profilurilor psihologice ale victimelor și ale infractorilor. Compararea și analiza diferențelor dintre copiii și adulții ca martori oculari. Sinteza cunoștințelor despre doctrinele juridice și psihopatologie pentru a discuta drepturile legale ale infractorilor care prezintă trăsături psihopatologice.
----------------------------------	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Psihologia judiciară în context medico-legal și rolul psihologului judiciar	Explicație, exemplificare, discuții	
2. Teoriile comportamentului penal care ajută în practica de specialitate	Explicație, exemplificare, discuții	
3. Sănătate mentală juridică și comportament penal	Explicație, exemplificare, discuții	
4. Evaluări și intervenții psihologice în context judiciar. Prevenirea recidivei.	Explicație, exemplificare, discuții	
5. Vulnerabilitate psihologică judiciară în context medico-legal	Explicație, exemplificare, discuții	
6. Psihologia juridică despre victime și martori.	Explicație, exemplificare, discuții	
7. Cercetarea de bază în psihologie juridică	Explicație, exemplificare, discuții	
8. Emoții și reglarea emoțiilor în comportamentul antisocial. Prezicerea comportamentului violent: Evaluare a riscurilor.	Explicație, exemplificare, discuții	
9. Căutarea suspectilor și identificarea victimelor. Psihologia criminalisticii Identificare: ADN, amprente și alte tipuri de urme/dovezi fizice	Explicație, exemplificare, discuții	
10. Identificare din imagini CCTV. Minciuna și identificarea ei	Explicație, exemplificare, discuții	
11. Comunicare, Limbă și Memorie în context judiciar	Explicație, exemplificare, discuții	
12. Litigii privind custodia copiilor	Explicație, exemplificare, discuții	
13. Personalitate, tulburări de personalitate și violență	Explicație, exemplificare, discuții	
14. Tendințe actuale în psihologia judiciară în context medico-legal	Explicație, exemplificare, discuții	

Bibliografie

Badea-Butoi T., Voinea, D., Iftenie, V., Butoi, A., Nicole, G., Zarnescu, C., Butoi, I., Prodan, M. (2004). Victimologie. Curs universitar. Ed. Penguin Book, Bucuresti Cartwright, D. (2010). Minți criminale. Ed. Trei, București

David, D. (2004) Prelucrari inconstiente de informatie. Contaminarea, Editura Tritonic București/ Cluj –, Tipărit la Fabrica de Cărți, Cluj

Bartol, C. R. & Bartol, A.M (2019). Introduction to Forensic Psychology Research and Application, 5th edition. Sage Publications. ISBN: 9781506387246

American Psychiatric Association (APA). (2013) Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (5th ed. Text Revision) Washington, DC: American Psychiatric Association

Joan, S., Lee, M., (2017): Homicide : a forensic psychology casebook / editors, Joan Swart and Lee Mellor. Other titles: Homicide (CRC Press) Description: Boca Raton, FL : CRC Press, Includes bibliographical references and index, ISBN 9781498731522 (alk. paper) LC record available at <http://lcn.loc.gov/2016007288>

Melton, GB, Petrila, J., Poythress, NG & Slobogin, C. (2007) Psychological Evaluations for the Courts: A Handbook for Mental Health Professionals and Lawyers. New York: The Guilford Press

Pirelli, G., Beattey, R. A. Patricia A. (2017); The ethical practice of forensic psychology : a casebook / New York : Oxford University Press,

Weiner, I.B., Hess, A.K. (2006). The Handbook of Forensic Psychology. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.

WWW RESOURCES:

American Psychological Association

www.apa.org

APA, Division on Psychology & Law

www.unl.edu/ap-ls

British Psychological Association

www.bps.org

National Institute of Mental Health

www.nimh.nih.gov

World Health Organization

www.who.int

American Academy of Forensic Psychology

www.aafp.ws

American Board of Forensic Psychology

www.abfp.com

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Agresivitatea umană și noțiuni de bază în psihologia judiciară. Cazuistică penală și civilă.	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	
2. Psihologia judiciară și conexiunile cu alte discipline. Exemple pe cercetări și studii.	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	
3. Cercetări și cazuistică relevantă pentru Psihologia corecțională. Rolul ei în sistemul penal.	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	
4. Stabilirea discernământului pentru trimiterea și sau eliberarea din instituțiile mintale a persoanelor expertizate în context medico-legal. Cercetări, statistici, implicații etice.	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	
5. Pledoaria nebuniei. Diferența între acțiuni intenționate și acțiuni cauzate de boli psihice.	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	
6. Evaluarea și analiza critică a metodologiei și realizarea profilurilor criminale	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	
7. Factori psihologici specifici în evaluarea/expertiza psihologică pentru copii și adulți ca martori oculari	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	
8. Implicații etice și legislative în evaluările copiilor și adulților ca martori oculari.	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	
9. Rolul evaluării clinice în disputele domestice și stabilirea custodiei copilului.	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	

10. Profile criminale, tipologii elemente definitorii. Trăsăturile de personalitate și criminalitatea. Narcisism, machiavelism și psihopatie.	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	
11. Psihopatologie și criminalitate. Statistici, studii clasificări internaționale.	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	
12. Părtinire inconștientă în psihologia judiciară. Tipuri de simulare și disimulare. Folosirea instrumentelor moderne de evaluare în expertiza judiciară.	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	
13. Redactarea raportului psihologic de expertiza în sistemul medico-legal și judiciar. Considerații generale, exemplificare, studiu individual	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	
14. Metode de apărare la contestarea raportului și a expertului în psihologia juridică și contextul medico-legal. Considerații etice și legale	Lucru în grupuri, modelare, discuții, dezbaterii.	

Bibliografie

American Psychological Association (2013). Public Description of Forensic Psychology. www.apa.org/ed/graduate/specialize/forensic.aspx.

Adjorlolo, S., & Chan, H. C. (2014). The controversy of defining serial murder: Revisited. *Aggression and Violent Behavior*, 19(5), 486–491. doi:10.1016/j.avb.2014.07.003

Ackerman, M.J. (2006). *Clinician's Guide to Child custody Evaluations*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.

American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5®)*. Arlington, VA: American Psychiatric Association.

Anderson, T. L., & Kavanaugh, P. R. (2009). Theft and shoplifting. In J. M. Miller (Ed.), *21st Century Criminology: A Reference Handbook* (pp. 541–548). Thousand Oaks, CA: Sage.

Beattie, J. (2019). Alan Hawe was a cross-dressing porn addict with an even darker secret that drove him to kill. *Belfast Live*, 26 February. Retrieved from: www.belfastlive.co.uk/news/uk-worldnews/

British Psychological Society (2015). Division of Forensic Psychology webpage. www.bps.org.uk/networks-and-communities/member-microsite/divisionforensic-psychology

Bull, R. (2010). The Investigative Interviewing of Children and Other Vulnerable Witnesses: Psychological Research and Working/Professional Practice. *Legal and Criminological Psychology*, 15, 5–23.

Bureau of Justice Statistics (BJS). (2018). *Criminal Victimization 2017*. Washington, DC: Bureau of Justice Statistics. Retrieved from: www.bjs.gov/content/pub/pdf/cv17_sum.pdf

Canter, D.V. (2012). Offender Profiles. www.davidcanter.com/professionalservices/offender-profiles/

Carter, H. (2010). Stephen Griffiths: The self-styled demon who drew inspiration from serial killers. *The Guardian*, 21 December.

Cook, K. (2014). *Kitty Genovese: The Murder, the Bystanders, the Crime that Changed America*. New York: W. W. Norton & Co.

Dando, C.J., Bull, R., Ormerod, T.C. and Sandham, A.L. (2015). Helping to Sort the Liars from the Truth-Tellers: The Gradual Revelation of Information During Investigative Interviews. *Legal and Criminological Psychology*, 20, 114–28.

Deffenbacher, K.A., Bornstein, B.H., Penrod, S.D. and McGorty, E.K. (2004). A Meta-analytic Review of the Effects of High Stress on Eyewitness Memory. *Law and Human Behaviour*, 28, 687–706.

Douglas, J., Burgess, A. W., Burgess, A. G., & Ressler, R. K. (2006). *Crime Classification Manual: A Standard System for Investigating and Classifying Violent Crimes* (2nd edition). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

Federal Bureau of Investigation. (2014). Offense definitions. Washington, DC: Federal Bureau of Investigation. Retrieved from: <https://ucr.fbi.gov/crime-in-the-u.s/2014/crime-in-the-u.s.2014/resource-pages/offense-definitions>

Gavin, H. (2019). *Criminological and Forensic Psychology* (2nd edition). London: Sage.

Hamilton-Giacritsis, C., & Sleath, E. (2018). Effects of interpersonal crime on victims. In G. M. Davies & A. R. Beech (Eds.), *Forensic Psychology: Crime, Justice, Law, Interventions*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

Hare, R. D. (2003). *Hare Psychopathy Checklist – Revised: PCL-R. Technical Manual*. London: Pearson Clinical.

Hare, R. D. (2006). Psychopathy: A clinical and forensic overview. *Psychiatric Clinics of North America*, 29(3), 709–724.

Jonason, P. K., Wee, S., & Li, N. P. (2015). Competition, autonomy, and prestige: Mechanisms through which the Dark Triad predict job satisfaction. *Personality and Individual Differences*, 72, 112–116. doi:10.1016/j.paid.2014.08.026

Kahneman, D. (2011). *Thinking, Fast and Slow*. London: Penguin UK.

Miller, L. (2014). Serial killers: I. Subtypes, patterns, and motives. *Aggression and Violent Behavior*, 19(1), 1–11. doi:10.1016/j.avb.2013.11.002

Vella-Zarb, R. A., Cohen, J. N., McCabe, R. E., & Rowa, K. (2017). Differentiating sexual thoughts in obsessive-compulsive disorder from paraphilias and nonparaphilic sexual disorders. *Cognitive and Behavioral Practice*, 24(3), 342–352. doi:10.1016/j.cbpra.2016.06.007

Winder, B., & Banyard, P. (2012). A Psychologist's Casebook of Crime: From Arson to Voyeurism. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Temele de curs și seminar propuse sunt subiecte de actualitate în cercetarea fundamentală și aplicativă din domeniul specializării, iar abordarea lor în cadrul acestei discipline se bazează pe rezultatele recente din literatura de specialitate. De asemenea, tematica disciplinei acoperă conceptele majore relevante pentru aplicațiile cerute pe piața muncii și pentru standardele comunității profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- Cunoștințe declarative și procedurale	Examen scris	70%
10.5 Seminar/laborator	Realizarea unui proiect de cercetare de grup	Participarea la activitățile practice de seminar	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Procentul cel mai mare din nota finală este reprezentat de examenul care va fi susținut în perioada de examene. În cazul în care un student nu obține o notă de trecere (5,00) la examenul scris, nu va promova examenul, chiar dacă a îndeplinit cerințele indicate la punctul 10.5. Un student cu normă întreagă care nu participă la cursuri (min. 85%) va fi descalificat de la examen. Pentru cursurile și orele de practică (laborator, practică, proiect etc.), procentul maxim de absențe certificate sau nemotivate nu poate depăși 15% din numărul total de ore (a se vedea Regulamentul de credite). Numai lucrările predate până la termenul limită vor primi punctaj. În cazul unor lucrări depuse plagiate, copiate, sau identice în cazul colaborării sau copierii în timpul examenului, studentul (fiecare parte implicată) va primi nota 1. Copierea în timpul examenelor va duce la exmatricularea studentului din Universitate. Temele/lucrările din timpul semestrului nu pot fi recuperate în timpul perioadelor de examene, al perioadelor de examene de recuperare și al perioadelor de examene de refacere. Un examen parțial nu este descalificant, dar nu poate fi recuperat. Pentru studenții care au fost admiși la o sesiune deschisă, nu sunt permise examenele de recuperare, doar dacă au îndeplinit toate cerințele pe parcursul semestrului (examen parțial, lucrări, prezențe la curs și seminarii).			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

Data completării:
15.04.2025

Semnătura titularului de curs

Lect. Dr. Rusu Dan Octavian

Semnătura titularului de seminar

Lect. Dr. Rusu Dan Octavian

Data avizării în departament:
25.04.2025

Semnătura directorului de departament

Conf. Dr. Kotta Ibolya

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

